

mel i Finansloven eller i en Tillægsbevillingslov, maa medføre, at Stiftelsernes økonomiske Forhold gaa ind under Rigsdagens Bevillingsmyndighed, saa meget mere som Beslutningerne om Stiftelsernes Virksomhed i og for sig forudsætte Benyttelsen af, altsaa ogsaa Beslutningen om Stiftelsernes Formuer, hvorpaa de meddelte Aktstykker indeholde talrige Eksempler." Men Højre-regeringen sad naturligvis denne Kommissionsbeslutning overhørig, ligesom man i de Dage saa vidt som muligt ved alle Lejligheder satte Demokratiet Stolen for Døren. Den 13. December samme Aar rettede derfor 11 Folketingsmænd en Forespørgsel til Regeringen, om den erkendte Kommissionens Resultater for rigtige, og om disse Resultater kunde ventes bragte til Udførelse i den indeværende Rigsdagssamling. Justitsminister Klein svarede Nej, og I. A. Hansen erkendte, at Ministerens Svar ikke skjulte nogen Tvetydighed. Folketinget vedtog saa følgende Dagsorden: „I Erkendelse af, at en tilfredsstillende Ordning af den foreliggende Sag ikke kan opnaas, saa længe det nuværende Ministerium bestaar, gaar Tinget over til den næste Sag paa Dagsordenen.“

Det var altsaa, hvad der blev foretaget den Gang, da Højre var i Flertal her i Tinget. Men ærede Medlemmer vide, at denne Sag er der ofte senere rørt ved navnlig af afdøde Christen Berg, og man var klar over, at naar Venstre en Gang kom til Magten her i Landet, skulde dette Spørgsmaal løses paa den Maade, som Kommissionen og senere ved mange Lejligheder Christen Berg havde antydnet.

Det er ikke Smaating, det her drejer sig om. Dette vil fremgaa af, at Vallø omfatter 1,203 Tdr. Hartkorn af alle Slags, med ikke mindre end 6 Hovedgaarde. Skovarealet, der hører til Vallø, er 5,168 Tdr. Land. Stiftets Kapitalformue udgjorde den 31. Marts 1871: 7,308,660 Kr., den 31. Marts 1907 var Kapitalen 8,242,000 Kr. Vemmetofte adelige Jomfrukloster omfatter 357 Tdr. Hartkorn, 2,600 Tdr. Land Skov. Kapitalformuen var den 31. December 1870: 4,204,000 Kr. I 1907 var den 7,311,000 Kr. foruden Arvefæsteafgift af bortsolgt Bøndergods og af 4,917 Tdr. Byg aarligt. Som man vil se, er Kapitalformuen for Vemmetofte i de 38 Aar steget med over 3 Mill. Kr., for Vallø med 1 Mill. Kr. Hele Kapitalværdien for de to Klostre, altsaa Jord og Penge, opgives i 1870—71 for Vallø til 7,859,820 Rigsdaler 28 Skilling, for Vemmetofte til 5,160,973 Rigsdaler 35 Skilling. I alt var Kapitalværdien af begge

Klostre 13,020,793 Rigsdaler 63 Skilling, altsaa i ny Mønt over 26 Mill. Kr. Men hertil kommer Kapitalforøgelsen, saa at man med et rundt Tal sikkert kan anslaa de to Klostre til en Værdi af alt i alt om trent 30 Mill. Kr. Det er altsaa ligefrem to Guldgruber, vi have liggende dernede i Østsjælland, og som jeg tror at have godtgjort, behøver Rigsdagen kun at strække Haanden ud for at faa fat i dem til Gavn for det hele Samfund. Det er ikke alene mig, der tror at have godtgjort det, men det godtgøres ogsaa i denne gamle Bog fra 1872 af Venstres ledende Mænd paa den Tid.

Og der er saa meget mere Grund dertil, som de Folk, der hjælpes paa disse Klostre, ikke er den fattige Haandværker eller Arbejdsmand eller Smaaaborger. Det er ikke den gamle udslidte Proletar, der her forsørges med en tarvelig Alderdomsunderstøttelse paa 8 Kr. maanedlig for Eksempel. Nej, det er en ganske anden Slags Forsørgelse, det er de riges og velhavendes Forsørgelsesanstalter, det er de forholdsvis faa og velstillede, der her sluge Millioner hvert Aar for deres egen Mund, og man maa i Sandhed forbavses over, at de saakaldte adelige og Rangklasserne overhovedet ville være bekendt at nyde denne Forsørgelse fra det offentlige Side. Men det gøre de som bekendt uden at blinke og i hele Folkets Paasyn. Det er gamle Adelsfrøkener ude fra Godserne, der her faa deres gode Forsørgelse i Velvære og Luksus. Det er Mennesker, der i Regelen aldrig have udrettet Gavns Gerning for Samfundet, men om hvem man kan sige, at de kun have bestilt det, at de have slidt de Silkekjoler, som fattige Kvinder forarbejdede under Sult og Taarer. Disse rige Damer dernede have det i Virkeligheden ganske, som der staar i Skriften, som Himmelens Fugle og som Liljerne paa Marken. De saa ikke, de høste ikke, de sanke ikke i Lade, men Samfundet føder dem alligevel.

Som bekendt ligger Vallø Slot en Mils Vej fra Køge, gemt mellem herlige Skove ikke langt fra den prægtige Strand ved Køge Bugt, kort sagt, midt i et rigt og henrivende Landskab, og paa lignende Vis ligger Vemmetofte Kloster gods længere nede paa Sjælland. Naar jeg nu vil sige blot et Par Ord yderligere om Vallø, kunne disse Ord i de fleste Tilfælde ogsaa gælde Vemmetofte. Der findes paa Vallø en lang Række Lejligheder for Stiftsdamerne, udstyrede med al Verdens Luksus og Komfort. Der er ældre Damer og unge, kraftige Kvinder, og de ere der hverken